

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА  
КАФЕДРА МЕНЕДЖМЕНТУ ТА ІННОВАЦІЙ

**ЗАТВЕРДЖУЮ**

Перший проректор

(Майя НІКОЛАЄВА)



« 30 » \_\_\_\_\_ 2024 р.

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ  
ОСНОВИ МЕНЕДЖМЕНТУ**

Рівень вищої освіти: \_\_\_\_\_ Перший (бакалаврський) \_\_\_\_\_

Галузь знань: \_\_\_\_\_ 03 Гуманітарні науки \_\_\_\_\_

Спеціальність: \_\_\_\_\_ 032 Історія та археологія \_\_\_\_\_

Освітньо-професійна програма: Історія та археологія \_\_\_\_\_

ОНУ  
2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи менеджменту». Одеса: ОНУ, 2024. 20 с.

Розробник: **Тетяна ЄГОРОВА-ГУДКОВА**, кандидат економічних наук, доцент кафедри менеджменту та інновацій

Робоча програма затверджена на засіданні кафедри менеджменту та інновацій  
 Протокол № 1 від "28" серпня 2024 року

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

(підпис)

Едуард КУЗНЄЦОВ

(прізвище та ім'я)

Погоджено із гарантом ОПП/ОНП Асторія та археологія \_\_\_\_\_

Наталія ПЕТРОВА

(підпис)

(прізвище та ім'я)

Схвалено навчально-методичною комісією (НМК) Економіко-правового факультету

Протокол № 1 від "28" 08 2024 року

Голова НМК \_\_\_\_\_

(підпис)

(Ірина ГОЛОДЕНКО)

(прізвище та ім'я)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри \_\_\_\_\_

Протокол № \_\_\_ від. "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

(підпис)

(\_\_\_\_\_)

(прізвище та ім'я)

Переглянуто та затверджено на засіданні кафедри \_\_\_\_\_

Протокол № \_\_\_ від. "\_\_\_" \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

Завідувач кафедри \_\_\_\_\_

(підпис)

(\_\_\_\_\_)

(прізвище та ім'я)

## 1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		Очна форма навчання	Заочна форма навчання
Загальна кількість кредитів – 3 годин - 90 змістовних модулів – 1	Галузь знань: 03 Гуманітарні науки Спеціальність: 032 Історія та археологія  Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський)	Вибіркова	
		<b>Рік підготовки</b>	
		3-й	5-й
		<b>Семестр</b>	
		5-й	10-й
		<b>Лекції</b>	
		30	8
		<b>Практичні, семінарські</b>	
		6	2
		<b>Лабораторні</b>	
		-	-
		<b>Самостійна робота</b>	
		54 год.	80 год.
у т.р. ІНДЗ: не передбачено			
<b>Форма підсумкового контролю</b>			
Залік	Залік		

## 2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

**Мета дисципліни «Основи менеджменту»** - оволодіння студентами базовими теоретичними знаннями та набуття практичних навичок управління у сфері історії та археології та виконання інших видів управлінських послуг для забезпечення системи розвитку гуманітарної сфери та забезпечення зовнішніх користувачів необхідною інформацією, визначення ролі управління для розвитку сучасних ринкових відносин, а також вивчення практичного досвіду та сучасних методологій управлінської діяльності, у т.р. ознайомлення із змістом Національного стандарту знань у галузі управління, контролю якості управління, огляду управлінського середовища, проектного управління та інших управлінських послуг у гуманітарній сфері.

**Мета курсу полягає в наданні наступної інформації та знань:**

В курсі “Основи менеджменту” розглядаються базові характеристики та структура гуманітарної сфери діяльності, теорія управління, базові поняття теорії систем, методологія управління проектами, основні етапи, підходи та базові інструменти методології управління у гуманітарній сфері. Представлено найсучасніший алгоритм логіко-структурного підходу в управлінні, що використовують міжнародні організації при розробці проектів розвитку та реструктуризації. Розглядаються фактори зовнішнього та внутрішнього середовищ управління та їх вплив на успіх управління. Надано методи прийняття управлінського рішення. Представлено основні складові методології управління: системна інтеграція, управління часом, бюджетом, якістю, управління ризиками, командою, закупівлями, комунікаціями та змінами. Розглядаються сучасні інформаційні технології в управлінні на прикладі проектного управління.

**Завдання дисципліни є:**

- ознайомлення з основними поняттями щодо характеристики гуманітарної сфери діяльності,

- ознайомлення з основними інструментами методології управління у гуманітарній сфері;
- ознайомлення з впливом середовища на реалізацію управлінського проєкту;
- ознайомлення з алгоритмом логіко-структурного підходу в управлінні;
- формування практичних навичок з використання логіко-структурного підходу при розробці проєкту у гуманітарній сфері;
- ознайомлення з механізмом управління змінами у гуманітарній сфері;
- ознайомлення з загальними підходами формування команди проєкту та поняттям лідерства в проєкті;
- ознайомлення з загальними підходами управління гармонійного розвитку систем гуманітарної сфери діяльності;
- ознайомлення із сучасними інформаційними технологіями управління.

Процес вивчення дисципліни спрямований на формування елементів наступних **компетенцій**:

#### **Інтегральна компетентність:**

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми історії та археології у процесі професійної діяльності або навчання, що передбачає застосування теорій і методів гуманітарних та соціальних наук та характеризується комплексністю і невизначеністю умов.

#### **Загальних компетентностей:**

ЗК 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ЗК 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній

системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

ЗК 03. Здатність до абстрактного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК 07. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК 11. Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).

#### **Спеціальних компетентностей:**

СК 01. Усвідомлення взаємозв'язку між фактами, подіями, явищами і процесами в минулому та сучасності.

СК 03. Усвідомлення соціальних функцій історика, розуміння можливості використання історії для досягнення політичних цілей, в тому числі наслідків зловживання історією.

СК 06. Здатність використовувати релевантні методи опрацювання історичних та археологічних джерел, зокрема інструментарій спеціальних історичних дисциплін, а також сучасні інформаційні технології для обробки історичних даних.

СК 08. Здатність використовувати у фаховій діяльності знання гуманітарних та соціальних наук, вміння аналізувати, оцінювати і прогнозувати політичні, економічні, культурні й соціальні події та явища.

СК 09. Здатність працювати з історичними текстами і документами, коментувати, анотувати їх відповідно до певних критеріїв; презентувати і обговорювати результати наукових досліджень.

СК 12. Здатність робити відбір та прийняття на збереження артефактів і документів у відповідності до нормативів, організувати археографічну діяльність, роботу в архівах та музеях, державних наукових та науково-дослідних установах у відповідності з прийнятими правилами та нормами.

СК 15. Здатність до комунікації з освітянською спільнотою та навчання основним складовим історичного та археологічного знання

#### **Програмні результати навчання:**

ПРН 01. Знати найважливіші факти історичного минулого українського народу і історії людства загалом, а також мати більш глибокі знання про певний історичний період або проблему.

- ПРН 02. Розуміти контекст і причини відповідних історичних подій та використовувати ці знання у професійній діяльності.
- ПРН 03. Знати основні підходи до вивчення вітчизняної та світової історії, принципи і методи історичного пізнання, основні типи і види історичних джерел.
- ПРН 04. Володіти понятійно-категоріальним апаратом історичної науки, професійно оперувати науковими термінами, прийнятими у фаховому середовищі.
- ПРН 06. Виявляти взаємозв'язки між процесами у минулому та на сучасному етапі, аналізувати суспільні процеси в історії України у контексті європейської та світової історії.
- ПРН 08. Брати участь у плануванні та виконанні наукових досліджень у сфері історії, презентувати результати досліджень, аргументувати висновки.
- ПРН 09. Мати навички організації практичного вирішення питань історичної пам'яті та охорони матеріальної й нематеріальної культурної спадщини України.
- ПРН 11. Здійснювати аналіз ситуацій з урахуванням історичного контексту та/або історичних передумов.
- ПРН 13. Розуміти загальні та специфічні риси історичного розвитку різних регіонів України, Європи та світу, фактори, що зумовлюють різноманіття культур та національних спільнот, ефективно співпрацювати з носіями різних історичних та культурних цінностей.

**У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач вищої освіти повинен:**

**знати:** сутність менеджменту структур історично-археологічної сфери діяльності, методології управління проектами у гуманітарній сфері, а саме: сутність логіко-структурного підходу в управлінні проектами, структуру та етапи проекту, принцип побудови графіку Ганта, розрахунок економічної та соціальної ефективності проекту гуманітарної сфери.

**вміти:** розробити проект управління розвитком або реструктуризації щодо історично-археологічної сфери діяльності на підставі використання логіко-структурного підходу в управлінні та трансдисциплінарного підходу в управлінні.

### **3. Зміст навчальної дисципліни**

#### **Змістовний модуль 1. Науково-теоретичні й організаційні основи управління та проектне управління в невиробничій сфері**

##### **Тема 1 . Введення в теорію управління та особливості управління у гуманітарній сфері.**

Суб'єктно-об'єктні відносини в управлінні. Суб'єктність як найважливіша властивість при прийнятті управлінських рішень. Поняття управлінського впливу. Структура невиробничої сфери управління. Структура історико-археологічній сфері управління. Прямий та зворотній зв'язок в управлінні. Мета та принципи управління

**Тема 2. Зміст та структура управлінської системи. Поняття управлінського впливу. Керуюча система та керуєма система та їх взаємодія.** Поняття системи та її властивості. Структура системи: інваріанти та варіації системи. Керуюча та керуєма системи управління та їх взаємостосунки. Контур операціональної замкненості системи як найважливіша та найсуттєвіша її складова. Поняття відкритої системи. Надвластивості або емерджентні властивості системи. Самоорганізація в системі. Поняття синергетичного ефекту в управлінні. Трансдисциплінарний підхід в управлінні. Поняття стійкості системи управління. Проектування стійких штучних систем управління. Поняття природоподібного управління. Стійкість систем до кризових змущень. Відносна інформаційна ентропія як характеристика стійкості управлінської системи.

**Тема 3. Структурне та безструктурне управління. Організаційні структури управління.** Повна функція управління. Сучасні методології управління. Інформаційні технології управління. Пріоритети управління та їх ієрархія. Поняття безструктурного управління та його вплив на управлінські ситуації. Приклади структурного управління. Види організаційних структур управління та приклади використання.

**Тема 4. Поняття проєктного управління. Ефективність використання проєктного управління в історично-археологічній сфері діяльності.** Класичне проєктне управління та його складові. Понятійний апарат проєктного управління. Поняття оточення проєкту. Вплив оточення на результати управління. Види управлінського оточення. Проєкти та програми. Структура проєкту управління. Роботи проєкту, поняття паралельних та послідовних робіт в управлінні. Декомпозиція управлінського проєкту по роботах та побудова дерева робіт.

**Тема 5. Логіко-структурний підхід в проєктному управлінні.**

Аналіз зацікавлених сторін в управлінському проєкті. Побудова дерева проблем та цілей проєкту. Перетворення проблем у цілі. Зацікавлені сторони проєкту управління та їх аналіз. Ризики в управлінні. Складання реєстру зацікавлених сторін. SWOT-аналіз зацікавлених сторін. Головна проблема управлінського проєкту та її визначення. Методи та технології визначення. Поняття дерева проблем та його побудова. Мета управління. Мета проєкту. Визначення головної мети проєкту. Зв'язок проблеми та мети управління. Перетворення проблем у цілі. Побудова дерева цілей.

**Тема 6. Зміст проєкту історично-археологічної сфери діяльності та управління ним.** Побудова дерева робіт проєкту. Вертикальна та горизонтальна логіка проєкту управління в історико-археологічній сфері діяльності. Поняття дерева робіт управлінського проєкту розвитку/реструктуризації та його структура. Побудова дерева робіт або декомпозиція проєкту управління на роботи. Вертикальна логіка проєкту управління. Горизонтальна логіка проєкту управління. Ієрархічність дерева робіт. WBS-структура проєкту. Паралельні та послідовні роботи.

**Тема 7. Витрати та якість управління у історично-археологічній сфері діяльності. Побудова графіку Ганта.** Логіко-структурна матриця проєкту. Обмеження з часу в управлінні. Графік Ганта як інструмент управління часом в управлінському проєкті. Логіко-структурна схема (матриця) проєкту управління. Структура ЛСМ. Технологія побудови та заповнення. Використання ЛСМ в управлінні.

**Тема 8. Зміни, закупівлі, ризики історично-археологічної сфери діяльності та управління ними.** Розрахунок економічної та соціальної ефективності проєкту управління в історико-археологічній сфері діяльності. Поняття соціального ефекту управління. Поняття управління змінами. Ризики в управлінні та їх чинники. Управління ризиками. Закупівлі, їх види та управління ними. Поняття економічної та соціальної ефективності проєкту управління. Технологія розрахунку та показники економічної ефективності проєкту. Технологія розрахунку та показники соціальної ефективності. Приклади розрахунків. Поняття точки безбитковості. Поняття постійних та змінних витрат. Економічна природа знижок. Управління витратами.

Тема 9. Команда управління та комунікації в проєкті управління структурою історично-археологічної сфери діяльності. Формування управлінської структури. Види структур. Приклади. Поняття ситуативного управління.

Тема 10. Управління проєктами гармонійного розвитку систем історично-археологічної сфери діяльності. Поняття гармонійного або пропорційного розвитку системи. Інваріанти та варіації системи історично-археологічної сфери діяльності. Математичне підґрунтя. Приклади використання.

Тема 11. Інформаційні технології в управлінні структурами історично-археологічної сфери діяльності. Технологія Microsoft Project як найдоступніша. Технологія Primavera Oracle як найсучасніша та найдосконаліша. Приклади використання в Україні. Можливості використання як технологій подвійного призначення.

### 3. Структура навчальної дисципліни

Назви тем	Кількість годин									
	Очна форма					Заочна форма				
	Усього	у тому числі				Усього	у тому числі			
		л	п/с	лаб	ср		л	п/с	лаб	ср
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
<b>Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні й організаційні основи управління та проєктне управління в історико-археологічній сфері діяльності</b>										
Тема 1. Введення в теорію управління та особливості управління в історико-археологічній сфері діяльності. Суб'єктно-об'єктні відносини в управлінні.	12	4		-	8	16	-	-	-	16
Тема 2. Зміст та структура управлінської системи. Поняття управлінського впливу. Керуюча система та керуєма система та їх взаємодія	22	4	2	-	16	30	2	-	-	28
Тема 3. Структурне та безструктурне управління. Організаційні структури управління. Повна	12	2	2	-	8	10	-	2	-	8

функція управління. Сучасні методології управління. Інформаційні технології управління.										
Тема 4. Поняття проєктного управління. Ефективність використання проєктного управління історико-археологічної сфери діяльності.	12	4	-	-	8	6	-	-	-	6
Тема 5. Логіко-структурний підхід в управлінні проєктами	16	4	2	-	10	18	2			16
Тема 6. Зміст проєкту історико-археологічній сфері діяльності та управління ним.	4	2		-	2	8	2	-	-	6
Тема 7. Витрати та якість управління у історико-археологічній сфері діяльності.	4	2			2	-	-			
Тема 8. Зміни, закупівлі, ризики історико-археологічній сфері діяльності та управління ними.	2	2				-	-			
Тема 9 Команда управління та комунікації в проєкті управління структурою історико-археологічній сфері діяльності.	2	2				-	-			
Тема 10 Управління проєктами гармонійного розвитку систем історико-археологічній сфері діяльності.	2	2				-	-			



Тема 11 Інформаційні технології в управлінні структурами історико- археологічній сфері діяльності.	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
Разом за змістовним модулем 1	90	30	6	-	54	90	8	2	-	80
<b>Усього годин</b>	<b>90</b>	<b>30</b>	<b>6</b>	<b>-</b>	<b>54</b>	<b>90</b>	<b>8</b>	<b>2</b>	<b>-</b>	<b>80</b>

### 5. Теми семінарських занять

Семінарські заняття не передбачені.

### 6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
<b>Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні й організаційні основи управління та проєктне управління в історико-археологічній сфері діяльності</b>			
1.	Сутність та структура управління в історико-археологічній сфері діяльності.	2	-
2.	Системний підхід в управлінні. Характеристики та структура системи. Трансдисциплінарний підхід в управлінні.	2	2
3.	Поняття проєктного управління. Методологія управління проєктами як найсучасніша технологія управління.		
4.	Сутність логіко-структурного підходу в управлінні структурою історико-археологічній сфері діяльності.. Аналітична фаза. Фаза планування.	2	-
5.	Аналіз зацікавлених сторін в управлінському проєкті. Побудова дерева проблем та цілей проєкту. Перетворення проблем у цілі.		
6.	Побудова дерева робіт проєкту. Вертикальна та горизонтальна логіка проєкту управління.		-
7.	Побудова графіку Ганта. Логіко-структурна матриця проєкту управління розвитком\ реструктуризацією історико-археологічній сфері діяльності.		-
8.	Розрахунок економічної та соціальної ефективності проєкту управління історико-археологічній сфері діяльності.. Поняття соціального ефекту управління		
9.	Контрольна робота за змістовним модулем 1		-
<b>Разом</b>		<b>6</b>	<b>2</b>

## 7. Теми лабораторних занять

Лабораторні заняття не передбачені.

## 8. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		Очна форма	Заочна форма
<b>Змістовий модуль 1.</b>			
<b>Теоретичні й організаційні основи управління та проєктне управління в історико-археологічній сфері діяльності</b>			
1.	Приклади управління у культурологічній сфері. Проєкти реструктуризації та реорганізації діючих об'єктів управління.	12	20
2.	Вивчення закордонного фаху управління якістю та ризиками в історико-археологічній сфері діяльності.	12	20
3.	Закордонний фах управління проєктами історико-археологічній сфері діяльності, інформаційні технології управління проєктами.	14	20
4.	Управління проєктами гармонійного розвитку історико-археологічної сфери діяльності	16	20
5.	<b>Разом</b>	<b>54</b>	<b>80</b>

## Завдання на самостійну роботу

До самостійної роботи здобувачів відноситься: підготовка до лекцій та практичних занять, написання реферату (за однією із запропонованих тем) та підготовка презентації, рішення практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій, підготовка до поточного тестування; підготовка до контрольних робіт за змістовними модулями (тестування).

Самостійна робота здобувачів заочної форми навчання: виконання індивідуальної контрольної роботи (Додаток 3) – не передбачено.

## 9. Методи навчання

У процесі вивчення навчальної дисципліни використовуються наступні методи навчання:

- словесні методи: лекція, розповідь, бесіда, пояснення, дискусія, обговорення проблемних ситуацій;
- наочні методи: мультимедійна презентація, демонстрація (у вигляді роздаткового ілюстративного матеріалу);
- практичні методи: розв'язання практичних задач (в т.ч. розрахункових), виконання ситуаційних вправ та обговорення проблемних ситуацій.

## 10. Форми контролю і методи оцінювання (у т.ч. критерії оцінювання результатів навчання)

**Поточний контроль:**

- усний контроль: індивідуальне / фронтальне опитування за питаннями відповідної теми, оцінювання виконання рефератів (оцінювання доповіді та презентації);
- письмовий контроль: оцінювання розв'язання практичних задач, оцінювання розв'язання ситуаційних вправ та проблемних ситуацій;

**Періодичний контроль:**

- оцінювання контрольних робіт за змістовними модулями

**Підсумковий контроль:** залік.

**Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти за різними видами роботи**

Вид роботи	Кількість балів
<b>Поточний контроль:</b>	
- Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	від 0 до 2
- Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	від 0 до 4
- Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	від 0 до 5
<b>Періодичний контроль:</b>	
- Контрольна робота за змістовними модулями у формі проєкту	Від 0 до 10

Вид роботи	Бали	Критерії оцінювання
Опитування за питаннями відповідної теми на практичному занятті, участь здобувачів в обговоренні проблемних питань	0 балів	Здобувач не бере участь у практичному занятті, є лише спостерігачем; ніколи не виступає і не задає питання, незацікавлений у вивченні матеріалу; дає неправильні відповіді на запитання, показує незадовільне знання понятійного апарату і літературних джерел.
	1 бал	Здобувач іноді бере участь в практичному занятті; частково виступає і задає питання; допускає помилки під час відповідей на запитання; показує пасивну роботу на практичних заняттях; показує фрагментарні знання понятійного апарату і літературних джерел; показує невміння публічно представляти матеріал.
	2 бали	Здобувач бере активну участь у практичному занятті; демонструє глибокі знання, дає повні та детальні відповіді на запитання; бере активну участь у обговоренні проблемних питань, користується додатковою навчально-методичною та науковою літературою; вміє сформулювати своє ставлення до певної проблеми; висловлює власні міркування, наводить доцільні приклади; вміє знаходити найбільш адекватні форми розв'язання суперечностей; здатний публічно представити матеріал.
Виконання рефератів за однією із запропонованих тем: доповідь та демонстрація презентації	0 балів	Не зараховуються реферати (доповіді) та презентації, які виконані не самостійно або запозичені з мережі Інтернет.
	1 бал	Доповідь та презентація виконані самостійно, проте не опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз дано описово, змістовний матеріал представлений схематично, у висновку сформульовані загальні висновки (або вони взагалі відсутні), тема не розкрита, робота не відповідає вимогам.
	2 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам із незначними порушеннями, опрацьована актуальність теми, теоретичний аналіз містить неточності, але усно здобувач пояснює матеріал впевнено і за допомогою викладача виправляється, змістовний

		матеріал представлений добре, у висновку сформульовані загальні висновки, тема загалом розкрита із незначними прогалинами, інформація у презентації подана з посиланням на джерела, однак вони оформлені із помилками.
	3 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно, оформлення відповідає вимогам, опрацьована актуальність теми із зазначенням невирішених раніше аспектів, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач усно та без допомоги викладача пояснює матеріал, змістовний матеріал представлений добре, у висновку сформульовані самостійні висновки, тема загалом розкрита, інформація у презентації подана із використанням самостійно розроблених схем, малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
	4 бали	Доповідь та презентація виконані самостійно та оригінально, оформлення відповідає вимогам, актуальність теми повністю розкрита із зазначенням невирішених раніше аспектів, правильно визначені об'єкт і предмет, гіпотеза власного дослідження, метод відповідає тематиці та поставленій задачі, теоретичний аналіз ґрунтовний та самостійний, здобувач вільно презентує матеріал; зміст презентації не перевантажений слайдами з текстовим матеріалом; у висновку сформульовані самостійні ґрунтовні судження, підкріплені фактичними доказами та розрахунками, інформація на слайдах подана переважно схематично із використанням самостійно розроблених малюнків, графіків, містить посилання на джерела, які відповідно оформлені та є актуальними.
Розв'язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій	0 балів	Здобувач практичну задачу, ситуаційну вправу, проблемну ситуацію не виконав.
	1 бал	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але недостатньо розкрив сутність, допускаючи при цьому суттєві неточності; відсутні сформовані уміння та навички дослідження і обґрунтування висновків; використано обмежену кількість джерел.
	2 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, але демонструє фрагментарні знання предмету вивчення і дослідження, має ускладнення щодо виділення суттєвих його ознак, виявлення причинно-наслідкових зв'язків і формулювання висновків; використано обмежену кількість джерел.
	3 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє знання предмету вивчення, чітко описує суттєві його ознаки, виявляє причинно-наслідкові зв'язки і формулює висновки; вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	4 бали	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу, проблемну ситуацію, у повній мірі обґрунтовує обрані методи та інструменти дослідження, повно і чітко представляє основні теоретичні поняття для аналізу практичного матеріалу; в аналітичній / розрахунковій частині надає повноцінний аналіз проблеми, що досліджується, її всебічне висвітлення, у висновку формулює розгорнуті висновки, окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
	5 балів	Здобувач виконав практичну задачу, розв'язав ситуаційну вправу,

		проблемну ситуацію, у повній мірі демонструє володіння навичками наукового дослідження; виявляє самостійність у підборі, аналізі та узагальненні відповідної статистичної та аналітичної інформації; із розглянутої проблеми робить чіткі вірні висновки. Здобувач виконує задачу, розв'язує ситуаційну вправу, проблемну ситуацію з творчим підходом, використовуючи нешаблонні фрази, демонструє розгорнуте, цікаве бачення, яке відрізняється власними роздумами, висновками; окрім рекомендованої літератури використовує додаткову, демонструє знання змісту відповідних нормативно-правових актів.
Контрольна робота за змістовними модулями на підставі логіко-структурного підходу в управлінні	0 балів	Робота виконана неправильно.
	10 балів	Робота виконана правильно.

## 11. Питання для підсумкового контролю

1. Поняття невиробничої історико-археологічної сфері діяльності.
2. Структура невиробничої історико-археологічної сфері діяльності
3. Поняття управління.
4. Суб'єктно-об'єктні відносини в управлінні.
5. Поняття системи. Загальні характеристики системи
6. Базова структура системи.
7. Поняття управлінської системи та її структура.
8. Структурне управління. Поняття організаційної структури управління.
9. Безструктурне управління та його використання.
10. Повна функція управління та її складові.
11. Управлінське середовище та його вплив на ефективність управління.
12. Поняття проектного менеджменту.
13. Приклади проектів управління в історико-археологічній сфері діяльності.
14. Сутність проектного підходу в управлінні та його базові інструменти.
15. Роботи та процеси проекту.
16. Проектне середовище.
17. Законодавче та адміністративне середовище проекту управління в історико-археологічній сфері діяльності.
18. Логіко-структурний підхід в управлінні в історико-археологічній сфері діяльності.
19. Етапи логіко – структурного підходу.
20. Сутність аналізу зацікавлених сторін в проекті управління в історико-археологічній сфері діяльності.
21. Дерево проблем проекту.
22. Дерево цілей проекту.
23. SWOT-аналіз в менеджменті.
24. Основні фактори ризику в управлінні історико-археологічною сферою діяльності
25. Визначення показників прогресу реалізації та ступеню досягнення мети управління.
26. Складення логіко-структурної схеми проекту управління.
27. Управління часом в проекті та побудова графіку Ганта.
28. Поняття моніторингу проекту.

29. Сутність методу PERT.
30. Оцінка витрат на управління.
31. Поняття якості управління в історико-археологічній сфері діяльності.
32. Управління змінами в історико-археологічній сфері діяльності
33. Лідерство та командний підхід в управлінні історико-археологічною сферою діяльності.
34. Комунікації в управлінні.
35. Конфлікти в менеджменті та методи їх вирішення.
36. Інформаційні технології в управлінні.
37. Поняття управління проектами гармонійного розвитку в історико-археологічній сфері діяльності
38. Інваріанти та варіації проекту розвитку в історико-археологічній сфері діяльності.
39. Соціальний та економічний ефект управління структурою в історико-археологічній сфері діяльності.
40. Приклади проектів управління в історико-археологічній сфері діяльності.

## 12. Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти

Поточний та періодичний контроль											Сума балів
Змістовий модуль 1											
<b>T1</b>	<b>T2</b>	<b>T3</b>	<b>T4</b>	<b>T5</b>	<b>T6</b>	<b>T7</b>	<b>T8</b>	<b>T9</b>	<b>T10</b>	<b>T11</b>	
0 – 5	0 – 5	0 - 5	0 – 5	0 - 10	0 - 10	0 - 10	0 - 10	0 - 10	0 - 10	0 - 10	0 - 100
Контрольна робота * за змістовним модулем 1: 0 - 10											

T1, T2 ... T11 – теми лекцій

\* Примітка: Контрольна робота за змістовим модулем здійснюється у формі індивідуального завдання після завершення вивчення навчального матеріалу кожного змістового модуля. Завдання виконується у формі проекту (логіко-структурний підхід в управлінні) за темою бакалаврської роботи і відповідають змісту навчального матеріалу відповідного змістовного модуля. За виконання роботи здобувач отримує 0 -10 балів.

### Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	<b>A</b>	відмінно	зараховано
85-89	<b>B</b>	добре	
75-84	<b>C</b>		
70-74	<b>D</b>	задовільно	
60-69	<b>E</b>		
35-59	<b>FX</b>	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	<b>F</b>	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	----------	--	---

### Критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти

Оцінка за національ-ною шкалою	100 бальна шкала / Оцінка ECTS	Теоретична підготовка	Практична підготовка
Відмінно	<b>90 – 100 / A</b>	Здобувач у повному обсязі володіє навчальним матеріалом, вільно, розгорнуто, обґрунтовано та аргументовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей. Здобувач демонструє чітке знання відповідних категорій, їх змісту, розуміння їх взаємозв'язку, правильно формулює тлумачення відповідних понять, демонструє знання змісту передбачених програмою нормативно-правових актів, робить самостійні висновки. Здобувач вміє виявляти причинно-наслідкові зв'язки, самостійно знаходити додаткову інформацію та використовувати її для реалізації поставлених завдань, вільно використовує нові інформаційні технології для поповнення знань.	Здобувач може аргументовано обрати раціональний спосіб виконання практичних завдань, виконує практичні завдання не передбачені навчальною програмою, вільно використовує набуті теоретичні знання при аналізі практичного матеріалу, проявляє творчий підхід до виконання індивідуальних та колективних завдань при самостійній роботі.
Добре	<b>85 – 89 / B</b>	Здобувач достатньо повно володіє навчальним матеріалом, обґрунтовано його викладає під час усних виступів та письмових відповідей, використовуючи при цьому нормативну та обов'язкову літературу, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, самостійно аналізує, узагальнює і систематизує навчальну інформацію, але допускає неточності, які не є суттєвими для характеристики предмету питання та не впливають істотно на загальну характеристику того чи іншого явища (поняття).	Здобувач має стійкі навички виконання практичних завдань, правильно вирішує більшість практичних завдань.
	<b>75 – 84 / C</b>	Здобувач виявляє загалом високий рівень знань щодо всієї програми навчальної дисципліни, на достатньому рівні володіє навчальним матеріалом, застосовує знання для розв'язання стандартних ситуацій, але не вміє самостійно аналізувати деякі питання, не повністю переконливо аргументувати свої відповіді, допускає незначні неточності.	Здобувач за зразком самостійно виконує практичні завдання, передбачені програмою навчальної дисципліни.
Задовільно	<b>70 – 74 / D</b>	Здобувач володіє навчальним матеріалом на репродуктивному рівні або відтворює певну частину навчального матеріалу з елементами логічних зв'язків. Здобувач знає основні поняття навчального матеріалу, але має ускладнення під час виділення суттєвих ознак вивченого та під час виявлення причинно-наслідкових зв'язків та формулювання висновків.	Здобувач має елементарні навички виконання практичних завдань, правильно вирішує лише половину практичних завдань.

	<b>60 – 69 / E</b>	Здобувач не повною мірою розуміє предмет навчальної дисципліни, наявні недоліки у розкритті змісту понять, категорій, закономірностей, назв та змісту нормативно-правових актів. Здобувач надає нечіткі характеристики відповідних явищ, викладає свої думки з істотним порушенням логіки подання матеріалу.	Здобувач може використовувати знання лише в стандартних практичних ситуаціях, має нестійкі навички виконання практичних завдань, робить багато суттєвих помилок.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	<b>35 – 59 / FX</b>	Здобувач не правильно розкриває сутність базових питань навчальної дисципліни, допускає суттєві змістовні помилки, володіє навчальним матеріалом поверхнево й фрагментарно, безсистемне виокремлює випадкові ознаки вивченого, не вміє сформулювати свою думку та викласти її в логічній послідовності, робити узагальнення та висновки.	Здобувач здатний виконати лише окремі практичні завдання за допомогою викладача. У здобувача відсутні сформовані уміння та навички.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	<b>0 – 34 / F</b>	Здобувач не знає основних положень навчальної дисципліни, не володіє навчальним матеріалом.	Здобувач виконує лише елементи практичних завдань, погребує постійної допомоги викладача.

### 13. Навчально-методичне забезпечення

- робоча програма навчальної дисципліни;
- опорний конспект лекцій;
- мультимедійні презентації;
- роздатковий ілюстративний матеріал;
- робочий зошит для практичних занять;
- контрольне завдання за темою магістерської роботи.

### 14. Рекомендована література

#### Основна

1. Національна доповідь про стан і перспективи розвитку освіти в Україні: монографія / Нац. акад. пед. наук України ; [редкол.: В. Г. Кремень (голова), В. І. Луговий (заст. голови), О. М. Топузов (заст. голови)] ; за заг. ред. В. Г. Кременя. Київ : КОНВІ ПРІНТ, 2021. 384 с. Бібліогр.: с. 21. ( До30-річчя незалежності України). DOI: <https://doi.org/10.37472/NAES-2021-ua>
2. Основи менеджменту в галузі культури і мистецтва. Тексти лекцій для студентів спеціальності 025 Музичне мистецтво, / Укл. : Солдатенко О. І. Чернігів: Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, 2023. 112 с.
3. Моргулець О. Б. Менеджмент у сфері послуг: навч. посібник О. Б. Моргулець. К. : Центр учбової літератури, 2012. 384 с.
4. Касьянов Г. Past continuous: історична політика 1980-х – 2000-х. Україна та сусіди. К.: Laurus, Антропос-Логос-Фільм, 2018. 418 с.
5. Відкриті електронні науково-освітні системи у науково-дослідній діяльності : метод. посіб. / С. М. Іванова, А. Ф. Дудко та ін. ; за наук. ред.: проф. О. М. Спіріна ; НАПН України, Ін-т інформ. технологій і засобів навчання. Київ : Пед. думка, 2020. 208 с. URL: <https://lib.iitta.gov.ua/722957/>
6. Дискурсивні технології самопроекування особистості : монографія / Н. В. Чепелева та ін. ; за ред. Н. В. Чепелевої ; НАПН України, Ін-т психології імені Г. С. Костюка. Київ, 2019. 170 с. URL: <http://lib.iitta.gov.ua/717132/>



### Додаткова

7. Національний звіт за результатами міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018 / авт. кол.: М. Мазорчук, Т. Вакуленко та ін. ; МОН України, Укр. центр оцінювання якості освіти. Київ, 2019. 439 с. URL: [http://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA\\_2018\\_Report\\_UKR.pdf](http://pisa.testportal.gov.ua/wp-content/uploads/2019/12/PISA_2018_Report_UKR.pdf)
8. Крайнік О.М.. Планування проектних дій: навчально-методичний посібник для студентів ЗДІА спеціальності 8.18010013 «Управління проектами» денної форми навчання. Запоріжжя, ЗДІА, 2015. 80 с.
9. Новікова С. Історична освіта в Україні: виклики сьогодення. *Проблеми і перспективи поствоєнної розбудови України*: матеріали міжнар. наук.-практ. конф., м. Київ, 7–8 груд. 2023 р. / за заг. ред. М. В. Трофименка ; Маріуп. держ. ун-т. – Київ : МДУ, 2023. – С. 120–121.
10. Луговий В. Вища освіта України: проблеми якості. *Освіта і сусп.-во*. 2020. №10. С. 9.
11. Освіта в Україні: виклики та перспективи : інформ.-аналіт. зб. / МОН України, Держ. наук. установа «Ін-т освіт. аналітики». Київ, 2020. 293 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2020/metod-zbirka-osvita-tacovid-2020.pdf>
12. Річний звіт Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти / за заг. ред. С. Квіта, О. Єременко; Нац. агентство із забезпечення якості вищ. освіти. Київ, 2021. 364 с.
13. Керівництво з проектного менеджменту . 5-е вид. Project Management Institute (PMI). Project Management Institute, Inc., 2012. 614 с.
14. Єгорова-Гудкова Т.І. Система економічної безпеки держави в умовах змін: трансдисциплінарність, самоорганізація, природоподібний підхід: монографія. Одеса: КП «Одеська міська типографія», 2021. 353 с.

### 15. Електронні інформаційні ресурси

1. Саух П. Ю. Стратегічне бачення нової моделі вищої освіти: рух до створення університетів світового класу. *Вісн. НАПН України*. 2020. №2(2). С. 1—6. URL: <https://visnyk.naps.gov.ua/index.php/journal/article/view/108/139>
2. Моргулець О. Б. Роль сфери послуг в економічній системі України [http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc\\_gum/en\\_em/2010\\_7\\_2/27.pdf](http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/en_em/2010_7_2/27.pdf)
3. Логіко-структурний підхід і його використання для аналізу і планування діяльності для програм та проектів у різних сферах URL: [https://blanki-ua.com.ua/blank\\_zayav/22208/index.html](https://blanki-ua.com.ua/blank_zayav/22208/index.html)
4. Підручник з підготовки логіко-структурної матриці.  
URL: [https://loda.gov.ua/users\\_files/upload/PidruchnYk](https://loda.gov.ua/users_files/upload/PidruchnYk). PDF
5. Логіко структурний підхід в управлінні проектами. Департамент економічного розвитку і торгівлі Закарпатської ОДА URL <https://www.facebook.com/DETT.ODA/posts/2094685247276930>
6. [http://pm-club.lg.ua/index.php?option=com\\_content&view=article&id=88&Itemid=11](http://pm-club.lg.ua/index.php?option=com_content&view=article&id=88&Itemid=11)
7. <https://pdp.nacs.gov.ua/courses/proiektnyi-menedzhment>
8. Управління проектами : навчальний посібник <http://dspace.lvduvs.edu.ua/handle/1234567890/3870>
9. Управління проектами : навчальний посібник [https://www.researchgate.net/publication/324704189\\_Upravlinna\\_proektami\\_navcalnij\\_posibnik](https://www.researchgate.net/publication/324704189_Upravlinna_proektami_navcalnij_posibnik)
10. IPMA International Project Management Association, <https://www.ipma.world>

## Плани практичних занять

**Змістовний модуль 1. Науково-теоретичні й організаційні основи управління та проєктне управління в історико-археологічній сфері діяльності**

### Практичне заняття 1.

**Тема 1.** Сутність та структура історико-археологічній сфері управління

Питання для обговорення:

1. Предмет та об'єкт управління в історико-археологічній сфері діяльності
2. Суб'єктно- об'єктні відносини в управлінні
3. Поняття управлінського впливу
4. Структура невиробничої сфери управління
5. Структура історико-археологічній сфері управління
6. Прямий та зворотній зв'язок в управлінні
7. Мета та принципи управління.

### Практичне заняття 2.

**Тема 2.** Системний підхід в управлінні. Характеристики та структура системи. Трансдисциплінарний підхід в управлінні.

Питання для обговорення:

1. Поняття системи та її властивості
2. Структура системи.
3. Керуюча та керуєма системи управління та їх взаємостосунки.
4. Контур операціональної замкненості системи.
5. Надвластивості або емерджентні властивості системи.
6. Самоорганізація в системі.
7. Поняття синергетичного ефекту в управлінні
8. Трансдисциплінарний підхід в управлінні.

### Практичне заняття 3

**Тема 3.** Поняття проєктного управління. Методологія управління проєктами як найсучасніша технологія управління.

Питання для обговорення:

1. Проєктне управління та його сутність.
2. Визначення проєкту та його обмеження.
3. Оточення проєкту. Види оточення.
4. Вплив оточення на успіх проєктного управління.
5. Роботи проєкту та їх види.
6. Ефект проєктного управління.
7. Приклади проєктного управління історико-археологічній сфері діяльності.
8. Сутність логіко-структурного підходу в управлінні. Переваги ЛСП як сучасної методології управління. Етапи логіко-структурного підходу. Аналітична фаза та її структура. Фаза планування та її структура.

### Додаток 2

#### Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти за результатами поточного, періодичного та підсумкового контролю

Теми практичних занять	Кількість балів за вид роботи	Разом балів
<b>Змістовий модуль 1. Науково-теоретичні й організаційні основи управління та проєктне управління в невиробничій сфері</b>		
Тема 1. Введення в теорію управління та особливості управління в історико-археологічній сфері діяльності Суб'єктно-об'єктні відносини в управлінні.	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація)	0 – 5
Тема 2. Зміст та структура управлінської системи. Поняття управлінського впливу. Керуюча система та керуєма система та їх взаємодія	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація)	0 – 5
Тема 3. Структурне та безструктурне управління. Організаційні структури управління. Повна функція управління. Сучасні методології	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація)	0 - 5

управління. Інформаційні технології управління.		
Тема 4. Поняття проєктного управління. Ефективність використання проєктного управління в історико-археологічній сфері діяльності.	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація)	0 -5
Тема 5. Логіко-структурний підхід в управлінні проєктами	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 -10
Тема 6.. Зміст проєкту в історико-археологічній сфері діяльності та управління ним	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 -10
Тема 7. Витрати та якість управління в історико-археологічній сфері діяльності	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 -10
Тема 8. Зміни, закупівлі, ризики історико-археологічній сфері діяльності та управління ними.	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 -10
Тема 9 Команда управління та комунікації в проєкті управління структурою історико-археологічної сфері діяльності	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 -10
Тема 10 Управління проєктами гармонійного розвитку систем в історико-археологічній сфері діяльності	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 -10
Тема 11 Інформаційні технології в управлінні структурами в історико-археологічній сфері діяльності	0 – 2 (опитування) 0 – 3 (реферат, презентація) 0 – 5 (розв’язання практичних задач, ситуаційних вправ та проблемних ситуацій)	0 -10
Контрольна робота	0-10 (розробка управлінського проєкту щодо розвитку історико-археологічній сфері діяльності)	0-10
<b>Загалом сума балів</b>		<b>0 - 100</b>